

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
БЕРЕСТИНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Сергій РЯБОКІНЬ

«05» березня 2025 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИХОВНОЇ РОБОТИ**

Обговорено та схвалено
на засіданні Педагогічної ради коледжу
(Протокол № 2 від 05.03.2025 року)

Берестин, 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Виховний процес у Берестинському педагогічному фаховому коледжі Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (далі – Коледж) здійснюється відповідно з установленою інфраструктурою управління по трьох вертикалях: адміністративній, методичній, громадській та є цілісним процесом розвитку особистості, в якому реалізуються потреби здобувачів освіти і держави в національно-патріотичному, інтелектуально-духовному, громадянсько-правовому, моральному, екологічному, естетичному, трудовому та фізичному вихованні майбутніх представників української еліти, забезпечується формування професійної спрямованості, поваги до вихованців, активності в саморозвитку, креативності, громадянськості, широкого культурного кругозору.

1.2 Виховна робота в коледжі є важливою складовою частиною освітнього процесу і охоплює всі сфери підготовки фахівця.

1.3 Виховна робота інтерпретується як важливий чинник формування у здобувачів освіти свідомого патріотизму та відповідальності громадянина України. Провідною ідеєю виховної роботи є поєднання кращих традиційних методів виховання, що пройшли апробацію в минулі століття та прогресивних сучасних підходів, що дозволяє позитивно вплинути на психологічний розвиток здобувачів освіти, а також сформувати їх духовний світ на основі гуманістичних цінностей.

1.4 Виховна робота в коледжі включається окремим розділом у плани роботи і звітну документацію.

1.5 Виховну роботу в коледжі здійснюють: директор, заступник директора з навчально-виховної роботи та заступник директора з виховної роботи, завідувач методичним кабінетом, завідувачі відділень, соціально-психологічна служба, наставники академічних груп, представники органів самоврядування здобувачів освіти.

1.6 Структурні підрозділи, що здійснюють виховну роботу, визначають її зміст, форми і методи з урахуванням Конституції України, Закону України «Про

освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», «Державної національної програми «Освіта» («Україна XXI століття»)), «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді», «Концепції громадянського виховання», відповідних наказів Міністерства науки і освіти України та інших законодавчих і нормативно-правових актів, Статуту коледжу, даного положення та інших нормативних документів.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

2.1 Загальне керівництво виховною роботою у Коледжі здійснює директор, а її організація покладається на заступника з виховної роботи, завідувачів відділень, психологічну службу, вихователя гуртожитку, наставників груп.

2.2 Директор проводить виховну роботу через загальні збори трудового колективу, Навчально-методичну раду, Педагогічну раду, наради різних рівнів, спілкування зі здобувачами вищої освіти. Питання стану виховної роботи та перспективи її розвитку заслуховуються на засіданнях Навчально-методичної ради коледжу, засіданнях Педагогічної ради, циклової комісії наставників академічних груп, нарадах при директору, засіданнях циклових комісій, студентської ради, зборах профспілкової організації, академічних груп.

2.3 Координаторами є заступник директора з виховної роботи, завідувачі відділень, голова Студентської ради, наставники академічних груп, вихователь гуртожитку, керівник фізичного виховання, діяльність яких регламентується окремими положеннями або посадовими обов'язками.

2.4 Усі учасники освітнього процесу на своєму рівні займаються конкретними ділянками виховної роботи. Викладацький склад проводить виховну роботу зі здобувачами освіти під час занять та у позааудиторний час. Найбільш досвідчені викладачі призначаються наставниками академічних груп.

2.5 Здобувачі освіти є безпосередніми учасниками виховної системи коледжу. Вони беруть участь в житті академічних груп, відділень, гуртожитку та

коледжу; вивчають культурно-освітній потенціал міста і традиції коледжу; пізнають здобутки вітчизняної і світової науки та культури, формують свій духовний світ; сумлінно і цілеспрямовано набувають професійних знань і практичних навичок на заняттях, олімпіадах, конкурсах майстерності, навчальних, виробничих практиках, у науково-дослідній роботі.

2.6 Профспілковий комітет бере активну участь в організації та проведенні виховної та культурно-масової роботи; опікується питаннями поліпшення соціальних та житлово-побутових умов здобувачів освіти; є ініціатором проведення культурних заходів, спортивних свят, спартакіад та змагань; проводить бесіди та профілактичну роботу зі здобувачами освіти щодо здорового способу життя; у разі необхідності надає матеріальну допомогу.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

3.1 Врахування багатогранності й цілісності людини, вікових та індивідуальних особливостей студентської молоді, їхніх фізичних, тендерних, психологічних, національних, духовних, інтелектуальних і релігійних особливостей; диференціація та індивідуалізація виховного процесу, повага до суверенітету особистості молодої людини, розуміння її запитів та інтересів;

3.2 Системність та безперервність;

3.3 Структурованість, обґрунтованість завдань різних рівнів виховного процесу;

3.4 Конкретність, зв'язок із реальним життям академічної групи, курсу, коледжу;

3.5 Співвідношення загальнолюдського та національного, суспільного і особистого;

3.6 Гуманізація та демократизація виховного процесу, поєднання зусиль сім'ї, студентських та молодіжних об'єднань, громадських організацій;

3.7 Національно-культурна спрямованість та врахування традицій суспільно-історичного досвіду України у вихованні молоді;

3.8 Органічний зв'язок з історією українського народу, з рідною мовою та культурою, з родинними традиціями і релігійними традиціями, з мистецтвом, традиціями і культурами всіх народів світу, забезпечення духовної єдності, наступності та спадкоємності поколінь, зв'язок виховання з життям та суспільною практикою;

3.9 Поєднання педагогічного керівництва з ініціативою і самоврядуванням здобувачів вищої освіти, розвиток активності, самодіяльності і творчої ініціативи студентської молоді;

3.10 Врахування художньої талановитості, особливостей фізичного психічного, соціального, духовного, інтелектуального розвитку здобувачів освіти, стимулювання активності та розкриття їхньої творчої індивідуальності.

3.11 Виховна роботи несумісна з пропагандою насильства, жорстокості, людиноненависницьких теорій, а також із поглядами державно-руйнівного змісту.

3.12 Виховна робота, як і освіта в цілому, має світський характер. Втім, це не виключає проведення за необхідності спільних з релігійними організаціями акцій, що мають за мету гуманістичні цілі.

4. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАДАЧІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

4.1 Мета виховної роботи – це формування справжнього громадянина України через його політичну, правову, трудову, економічну, культурну освіченість, через практичну участь у суспільно значущих справах.

4.2 Зміст головної мети конкретизується у завданнях виховної роботи:

- посилення значення виховного аспекту освітнього процесу;
- досягнення збалансованості обсягу наукової інформації та відповідних умов і засобів її подання здобувачам освіти;
- заохочення здобувачів освіти до самостійної, творчої роботи, яка формує навички самоорганізації та загартовує індивідуальну волю;

- підвищення дисципліни здобувачів вищої освіти шляхом формування професійної ідентичності, яка містить у собі певні моральні вимоги і сподівання суспільства;
- вироблення умінь і навичок культури розумової роботи;
- вироблення навичок і звичок моральної поведінки, реалізація яких стала потребою особистості;
- психологічна підготовка студентської молоді до праці та активної взаємодії;
- формування у здобувачів освіти естетичних почуттів, поглядів і переконань;
- виховання потреби і здатності здобувача освіти створювати прекрасне;
- створення умов для реалізації творчого потенціалу особистості здобувача освіти, розвитку його нахилів і обдарувань;
- формування національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу, бажання працювати задля розквіту держави;
- виховання у здобувачів вищої освіти високої мовної культури;
- формування національної гідності, самоповаги на основі успадкування духовних надбань українського народу;
- формування правової культури, виховання поваги до законів і норм співжиття у своєму колективі та суспільстві;
- виховання сумлінного та відповідального ставлення до виконання своїх обов'язків усіма учасниками освітнього процесу;
- формування бажання працювати задля розквіту держави, готовності в будь-який час стати на захист Батьківщини, глибокого розуміння громадянського обов'язку, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки, державної мови;
- формування гуманних рис особистості: щирості, людяності, справедливості, доброзичливості, милосердя, позитивної налаштованості, сприймання громадянських та загальнолюдських цінностей;

- забезпечення повноцінного розвитку молоді, охорона і зміцнення її фізичного, психічного та духовного здоров'я, формування здорового способу життя;
- виховання політичної, економічної та правової культури, формування фахівця нової генерації, інтелектуала, господаря в своїй державі.

5. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Реалізація основних принципів і завдань виховання в коледжі здійснюється в ряді пріоритетних напрямів.

5.1 Національно-патріотичне виховання:

- підпорядковане цілеспрямованому втіленню в життя української ідеї державотворення, національної консолідації народу України та національної злагоди як провідних ідейних домінант цивілізованого розвитку суспільства. прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина;
- виховання поваги до Конституції, законів України, державних символів;
- виховання громадянського обов'язку перед країною, суспільством;
- формування політичної культури;
- становлення етики міжнаціональних стосунків;
- залучення студентської молоді до участі у добровільних акціях і розвитку волонтерського руху.

5.2 Інтелектуально-духовне виховання:

- нерозривно пов'язане з навчанням та науковою роботою, створює умови для вільного розвитку особистості, забезпечення реалізації творчих здібностей, самовиховання і самовдосконалення, для вияву обдарованості і талантів, для самореалізації молоді у сферах наукової, професійної, освітньої діяльності. засвоєння системи знань, яка містить духовні надбання минулих поколінь;
- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення;

- виховання потреби самостійно здобувати знання і готовності до застосування знань, умінь у практичній діяльності;
- виховання здатності усвідомлювати та відстоювати особисту позицію;
- формування особистісного світогляду – узагальненого розуміння всього світу в цілому.

5.3 Громадянсько-правове виховання:

- створення сприятливих умов для формування особистості здобувача освіти як громадянина-патріота, громадянина-фахівця, громадянина-демократа.

5.4 Моральне виховання:

- формування високих моральних якостей особистості, її потреб, почуттів, соціально цінних навичок поведінки, загальнолюдських цінностей;
- формування почуття власної гідності, честі, свободи, рівності, працелюбності, самодисципліни;
- формування моральної культури особистості, засвоєння моральних норм, принципів, категорій, ідеалів суспільства на рівні власних переконань;
- становлення етики міжетнічних відносин та культури міжнаціональних стосунків;
- формування у здобувачів освіти бережливого ставлення до власності, особистої моральної відповідальності за свої рішення і вчинки, честі ділової людини;
- виховання толерантності, милосердя.

5.5 Екологічне виховання:

- виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство;
- оволодіння знаннями та практичними вміннями раціонального природокористування;
- формування основ глобального екологічного мислення та екологічної культури;

- виховання готовності до активної екологічної та природоохоронної діяльності.

5.6 Естетичне виховання:

- забезпечення художньо-естетичної освіченості та вихованості, особистості, здатної до самовдосконалення та саморозвитку;
- розвиток естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей і творчої діяльності;
- формування у молоді естетичних поглядів, смаків, які ґрунтуються на українських народних традиціях та кращих надбаннях світової культури;
- вироблення умінь примножувати культурно-мистецькі надбання народу, відчувати і відтворювати прекрасне у повсякденному житті;
- організація культурного дозвілля здобувачів освіти, спілкування з ровесниками в різних формах дозвільно-розважальної діяльності;
- створення умов для розвитку загальної культури, творчих здібностей, талантів.

5.7 Трудове виховання:

- формування особистості, яка свідомо та творчо ставиться до праці в умовах ринкової економіки;
- формування почуття господаря та господарської відповідальності;
- розвиток умінь самостійно та ефективно працювати;
- формування високого рідня освіченості, творчості, працелюбної особистості;
- розвиток умінь організовувати свою навчальну працю, самостійно застосовувати набуті знання в системі освіти, професійній діяльності;
- прищеплення любові до обраної професії;
- забезпечення гармонійного поєднання професійного становлення студентів з формуванням у них високоморальних рис громадянина України.
- формування почуття поваги до праці інших.

5.8 Фізичне виховання та утвердження здорового способу життя:

- формування навичок гігієни та навичок здорового способу життя,

збереження фізичного і психічного здоров'я;

- виховання відповідального ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя;
- формування знань і навичок фізичної культури в житті людини;
- забезпечення повноцінного фізичного розвитку здобувачів освіти;
- фізичне, духовне та психічне загартування;
- формування потреби у безпечній поведінці, протидія та запобігання негативним звичкам, профілактика захворювань;
- створення умов для активного відпочинку здобувачів освіти.

6. ПЛАНУВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

6.1 План виховної роботи є складовою частиною коледжного річного плану роботи, який обговорюється колективом та затверджується директором коледжу.

6.2 План виховної роботи щорічно готується заступником директора з виховної роботи і включає плани підлеглих структурних підрозділів (соціально-психологічної служби, вихователя гуртожитку, завідувачів відділень, наставників академічних груп).

7. СИСТЕМА ВИХОВНОЇ РОБОТИ В КОЛЕДЖІ

Мета та завдання виховної роботи в коледжі реалізуються на різних рівнях:

- 7.1 Загальноколеджні виховні заходи;
- 7.2 Виховні заходи, сплановані й проведені на рівні відділення;
- 7.3 Виховна робота в групах;
- 7.4. Виховна робота в гуртожитку;
- 7.5 Система роботи соціально-психологічної служби;
- 7.6 Заняття здобувачів вищої освіти за інтересами, нахилами;

- 7.7 Виховна робота студентського самоврядування;
- 7.8 Організація суспільно корисної праці;
- 7.9 Організація спортивно-масової роботи;
- 7.10 Індивідуальна виховна робота;
- 7.11 Організація самовиховання.

8. **ФОРМИ І МЕТОДИ РОБОТИ З УРАХУВАННЯМ КУРСУ НАВЧАННЯ**

Методи та форми роботи стимулюють розвиток самоорганізації, самоуправління, критично-творчого мислення, само активності, творчості, самостійності та усвідомлення власних світоглядних орієнтацій, які є основою життєвого вибору, громадянського самовизначення. До оптимальних форм і методів виховної роботи відносяться ті, що ґрунтуються на демократичному стилі взаємодії «викладач – здобувач освіти». До таких методів належать ситуаційно-рольові ігри, метод відкритої трибуни, соціально-психологічні тренінги, інтерактивні аукціони, «мозкові атаки», метод аналізу соціальних ситуацій з морально-етичним характером тощо.

Крім цих методів доцільно використовувати також традиційні форми роботи:

1 курс

Пріоритетне завдання – адаптація до навчання в коледжі.

- ознайомлення з історією, традиціями, коледжу;
- регулярне проведення підсумків опитування (атестації) здобувачів освіти і організація необхідних додаткових занять та консультацій;
- створення належних умов для самостійної роботи у бібліотеці, читальному залі, в гуртожитку;
- екскурсії до музеїв з наступним обговоренням на виховних годинах;

– участь здобувачів освіти в підготовці і проведенні виховних годин, зустрічей з представниками культури, науки і виробництва, а також у культурно масових і спортивних заходах, що проводиться в коледжі.

2 курс

Пріоритетне завдання – розширення світогляду здобувачів освіти і формування їх духовності.

– залучення молоді до духовного багатства України та світового надбання;

– відвідування спортивних секцій, гуртків, об'єднань та клубів за інтересами;

– тематичні екскурсії до музеїв, виставок;

– практичні дії щодо формування власної особистості;

– участь в студентському самоврядуванні;

– участь у змаганнях з різних видів спорту;

– організації і проведенні тематичних бесід, диспутів тощо.

3-4 курси

Пріоритетне завдання – підготовка до роботи в трудових колективах.

– робота в наукових гуртках;

– організація і проведення зустрічей з педагогічними працівникам;

– відвідування передових закладів освіти;

– ознайомлення з педагогічними традиціями України;

– оволодіння здобувачами освіти навичками організації дозвілля за місцем проходження виробничої практики.

– участь у громадському житті колективу.